2127 - Nikahın Rükünleri ve Şartları

Soru

Nikahın Rükünleri ve Şartları Nelerdir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

İslam'da nikahın rükünleri üçtür:

Birincisi: Eşlerde nikahın geçerliliğinin engelleyen engellerin bulunmaması. Örnek olarak mahremlik ve süt kardeşliği veya kocanın kafir ve kadının Müslüman olması gibi.

İkincisi: Velayet sahibi olan kişinin veya onun yerine geçen vekilin evliliği kabul etmesi. Örnek: Kocaya falan kadını sana nikahladım vb. sözlerle evliliği geçerli kabul etmesi.

Üçüncüsü: Evliliğin kabul edildiğine dair erkek eşin olumlu bir söz söylemesi.

Nikahın şartları ise:

Birincisi: Nikah kıyılırken her iki eşin işaret, isim veya niteliğiyle belirlenmesi.

İkincisi: Her iki eşin diğerine rıza göstermesi. Zira Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: "Dul kadın açık muvafakatı olmadan evlendirilmez, bakire kadın da izni olmadan evlendirilmez" sahabeler bakire kadın (utangaç olduğu itibarıyla) nasıl ondan izin alınır? Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem: "izni susmasıdır." Dedi. (Buhari 4741)

Üçüncüsü: Kadının nikahı velisi tarafından olması. Nitekim yüce Allah nikah konusunda velileri muhatap almıştır: "Aranızdaki bekârları, kölelerinizden ve cariyelerinizden elverişli olanları evlendirin." (Nur/32)

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: "Velilerinin izni olmaksızın kendi nikahını kıyan kadının nikahı batıldır/ geçersizdir, nikahı batıldır, nikahı batıldır. (Tirmizi 1021)

Dördüncüsü: Nikah akdine şahitlik yapılması. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: “Veli ve iki şahit olmadan nikah geçersizdir” (Taberani 7558)

Nikahın açıktan yapılması ve ilan edilmesi istenilen bir husustur. Zira Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: “Nikahı ilan edin” (Ahmed 1072)

Nikahta veli olacak kişinin şartları:

1. Akıl sahibi olması
2. Ergenlik çağını geçmiş olması
3. Özgür iradeye sahip olması
4. Din birliği zira kafirin, erkek veya kadın Müslüman üzerine velayeti kabul edilmez. Aynı şekilde Müslümanın erkek veya kadın kafirin üzerine velayeti yoktur. ikisinin dini farklı olsa bile gayri muslim veli, gayri muslim bir kadına veli olabilir. Mürted olan kimse ise, hiç kimseye veli olamaz.
5. Adalet sahibi olması. Bazı alimlerde fasık olmaması olarak şart koşulurken diğer alimlere göre evlendireceği kişinin yararına karar verebilme özelliğe sahip olması yeterlidir.
6. Erkek olması. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: “Bir kadın diğer kadını evlendiremez, bir kadın kendini evlendiremez, ancak zinakar kadın kendini evlendirir. (İbn Mace 1782, Sahihulcami 7298)
7. Rüşt sahibi olmak. Yani eşlerin birbirlerine denk olanı ve nikahın maslahatını gözetleyen kimse olmasıdır.

Fıkıh alimleri veliler için bir sıralama belirlemiş olup bunu mutlaka göz önünde bulundurmak gerekir. Kadının velisi babasıdır, daha sonra babasının vasisidir. Sonra baba tarafından dedesi, sonra kadının oğlu, sonra oğlunun oğlu, sonra erkek kardeşi, sonra babadan erkek kardeşi, sonra bu kardeşlerin oğulları, sonra amcası, sonra baba tarafından amcası, sonra amca oğulları, sonra mirasta olduğu gibi soy bakımından en yakın olan kişi veli olur. Velisi olmayan kişinin velisi ise

Müslüman yönetici yargıç veya onun yerine geçen herhangi bir yetkilidir.

En iyisini Allah bilir.